

వీరవనిత చాకలి బలమ్మ

● సిపిఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి తమ్మినేని నేతల నివాళి

ప్రజాశక్తి - హైదరాబాద్ బ్యూరో
భూమి కోసం, భుక్తి కోసం, రక్షాకర్త అణచివేతల నుంచి విముక్తి కోసం వారిని ఎదిరించి పోరాడిన వీర వనిత చాకలి బలమ్మ అని తమ్మినేని కొనియాడారు. గురువారం చాకలి బలమ్మ వర్గంతి సందర్భంగా సిపిఎం కామారెడ్డి జిల్లా కమిటీ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన తెలంగాణ సాయుధ పోరాట వారోత్సవాలను ఆయన ప్రారంభించారు. బలమ్మ విగ్రహానికి పూలమాల వేసి నివాళి అర్పించారు. ఈ సందర్భంగా తమ్మినేని మాట్లాడుతూ... ఆనాటి రజాకార్లు కులాల పేర్లతో పిలుస్తూ తక్కువ కులాల వారిని హీనంగా చూసే వారన్నారు. చాకలి బలమ్మ కులవ్యతిరేక సమ్మక్కానీ జీవించే దానికంటే వ్యవసాయం చేయాలని పట్టుదలతో ఒక భూస్వామి వద్ద నాలుగేకరాలు కొలుకు తీసుకొని సాగుచేసినట్లు తెలిపారు. దాంతో ఎలాగైనా ఆమె పంటను నాశనం చేయాలన్న రజాకార్లు కుట్రను ఆనాటి అంధ్ర మహాసభ ఆధ్వర్యంలో బలమ్మ ఎదుర్కొని పంటను కోసి భద్రంగా ఇంటికి చేర్చారన్నారు. అప్పటినుంచి బలమ్మ రజాకార్లకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాలు నిర్వహిస్తూనే మహిళల బలంగా కోసం కూడా పోరాడిన వీర వనిత అని కొనియాడారు.

రెవెన్యూ కోర్టు రద్దుతో పేదలకు అన్యాయం
బలహీన వర్గాలకు చెందిన భూములకు సంబంధించి ఏమైనా సమస్యలు ఉంటే వాటిని కోర్టు ద్వారా పరిష్కారం చేసుకునే హక్కు లేకుండా నూతన రెవెన్యూ చట్టాన్ని తీసుకురావడం సరికాదని సిపిఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి తమ్మినేని వీరభద్రం అన్నారు. కాంగ్రెస్ హయాంలో భూ సంస్కరణల పేరుతో దేవాదాయ, వక్రబోర్డు, అటవీ భూముల్లో లక్షల ఎకరాలు బడా నాయకులు

బలమ్మ విగ్రహానికి పూలమాల వేసి నివాళి అర్పించిన సిపిఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి తమ్మినేని వీరభద్రం

ఆక్రమించుకున్నారు, వాటిని భూ ప్రక్షాళనలో ఎంతవరకు పరిష్కరించారని ప్రశ్నించారు. కెనెఆర్ పేదలకు న్యాయం చేకూరేలా భూ సంస్కరణలు తెస్తానని హామీ ఇచ్చారనీ, అధికారంలోకి వచ్చి ఆరేండ్లు గడుస్తున్నా భూ సంస్కరణ చట్టాలు ఎక్కడ వేసిన గొంగడి అక్కడే అన్న చందంగా మారాయని అన్నారు. భూముల క్రమబద్ధీకరణ ఎల్ఆర్ఎస్ పేరుతో పేద ప్రజల నుంచి దోచుకొని ప్రభుత్వ ఖజానా నింపేందుకు పన్నాలను పన్నుతున్నారని విమర్శించారు. గతంలో కొన్ని భూమిని ప్రస్తుతం క్రమబద్ధీకరించుకోవాలంటే భూమి విలువ కంటే ఎక్కువ ఖర్చవుతుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దాంతో నామాస్థులు కనీసం 200 గజాలు కూడా కొనలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారని తెలిపారు. ఉన్న కాస్త భూమిని ఎల్ఆర్ఎస్ జిబి 131తో అమ్ముకోవాల్సిన పరిస్థితి

దాపుంచిందన్నారు. దీన్ని తాము వ్యతిరేకిస్తున్నామని స్పష్టం చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిపిఎం జిల్లా కార్యదర్శి వెంకట గౌడ్, జిల్లా కమిటీ సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

బలమ్మ స్ఫూర్తితో ముందుకు..
సిపిఎం కేంద్ర కమిటీ సభ్యులు జి.నాగయ్య తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటంలో వినునూరు దేశ్ముఖ్ రామచంద్రారెడ్డి, ఆయన గుండాలకు వ్యతిరేకంగా క్షర పట్టుకుని పోరాడి పేదలకు భూములు వంచిని యోధురాలు చాకలి బలమ్మ అని సిపిఎం కేంద్ర కమిటీ సభ్యులు జి.నాగయ్య కొనియాడారు. చాకలి బలమ్మ వర్గంతి సందర్భంగా గురువారం హైదరాబాద్‌లోని లోయర్‌ట్యాంక్‌బండ్ రోడ్డులోని చాకలి బలమ్మ విగ్రహానికి సిపిఎం నేతలు నివాళి అర్పించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన

మాట్లాడుతూ 60 గ్రామాలకు పెత్తందారీ అయిన వినునూరు దేశ్ముఖ్ రామచంద్రారెడ్డిపై బలమ్మ తెగించి పోరాడారన్నారు. రైతులు, కొలుదారుల పంటలకు రక్షణగా నిలిచారన్నారు. ఆమె పోరాటం తెలంగాణ అంతటికీ స్ఫూర్తిదాయకమన్నారు. రాజకీయంగా ఆ పోరాటాన్ని అణచివేయాలని చూసినా విజయవంతమైందన్నారు. అదే స్ఫూర్తితో భూస్వామి, పెట్టుబడిదారీ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు నేడు సమాయత్తం కావాలని పిలుపునిచ్చారు. సిపిఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వర్గ తన సభ్యులు టి.జ్యోతి మాట్లాడుతూ కమ్యూనిస్టుల అండతో వీరనారి బలమ్మ దొరలను ఎదిరించిందన్నారు. ఆనాడు తెలంగాణ వ్యాప్తంగా 10 లక్షల ఎకరాల భూములను పంచిన గొప్ప చరిత్ర తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటానిదని చెప్పారు. మరణించేవాళ్ళా ఎర్రజెండా పట్టి పోరాడిన ధీరురాలు వీరనారి బలమ్మ అని తెలిపారు. సిపిఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వర్గ సభ్యులు డిజి సర్పంచరాయ్ మాట్లాడుతూ బలమ్మ ప్రజల్లో విశ్వాసం నింపి రైతాంగ సాయుధ పోరాటం వైపు నడిపించిన చెప్పారు. బెదిరించడానికి బలమ్మను వినునూరు దొర తన ఇంటికి పిలిపిస్తే 'నన్ను ఎం చేయలేవు. నా వైపు సంఘం ఉంది. నీకు ఒక్కడే కాదుకు. జాగ్రత్త టిక్కె. నీ భవిష్యత్తు ఉండదు' అని హెచ్చరించిన ధీరురాలని కొనియాడారు. భద్రను, బిడ్డలను జైల్లో పెట్టినా, కుమార్తెపై దేశ్ముఖ్ దొర గుండాల లైంగికవాదానికి పాల్పడినా ఉద్యమం నుంచి వెనుకడుగు వేయలేదనీ, కుటుంబ సభ్యులు కూడా ఆమె బాటలోనే తుది వరకు ప్రయోజనకరమని చెప్పారు. ఆమె రంగిల్సిన స్ఫూర్తి తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటానికి అకురార్పణ అయిందని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిపిఎం రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు శ్రీరామనాయక్, స్వెలాబాబాబు, హైదరాబాద్ నాయకులు శ్రీనివాసరావు, దశరథ్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

'అంబులెన్సు'లను ప్రారంభించిన స్పీకర్

ప్రజాశక్తి - హైదరాబాద్ బ్యూరో
రాష్ట్ర ఐటీ, మున్సిపల్‌తాఖ మంత్రి కెటిఆర్ జన్నపతి సందర్భంగా చేపట్టిన 'గిఫ్ట్ ఎ స్పెషల్ కార్యక్రమంలో భాగంగా పంచాయితీరాజ్‌తాఖ మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్‌రావు, రాష్ట్ర గిరిజన సంక్షేమం, స్త్రీ, శిశు సంక్షేమశాఖ మంత్రి సత్యవతి రాధోడ్ ఏర్పాటుచేసిన అంబులెన్స్ వాహనాలను స్పీకర్ పోచారం శ్రీనివాస్‌రెడ్డి జెండా ఊపి ప్రారంభించారు. ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాకు చెందిన శాసనసభ్యులు అందించిన ఈ అంబులెన్స్ వాహనాలను సాధారణ వినియోగదారులకు అందుబాటులో ఉంచారు. ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలకు చెందిన ఇద్దరు మంత్రులతో సహా శాసన సభ్యులంతా కలిసి మొత్తం 14 అంబులెన్స్‌లను సమకూర్చారు. ఆయా వాహనాలను వారి వారి నియోజకవర్గాల్లో కరోనా బాధితుల కోసం వినియోగిస్తారు. వీటిని నియోజకవర్గ కేంద్రాల్లో వైద్యశాలలకు అప్పగిస్తారు. ఈ వాహనాల్లో ఆక్సిజన్, వెంటిలేటర్తో సహా, అత్యధునిక సదుపాయాలను కల్పించారు. కరోనా బారిన పడిన సీరియస్ పేషెంట్లకు అవసరమైన సదుపాయాలన్నీ ఇందులో ఉన్నాయి. పబ్లిక్‌గార్సన్‌లో జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో మంత్రులు కె.తారకరామారావు, వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి, సింగిరెడ్డి నిరంజన్‌రెడ్డి, గంగుల కమలాకర్, ఎంఎల్ఎ శంకర్‌నాయక్, పలువురు ఎంఎల్ఎలు పాల్గొన్నారు.

పాలిటెక్నిక్ ప్రవేశ పరీక్షల ఫలితాలు విడుదల చేసిన సాంకేతిక విద్యాశాఖ కమిషనర్, ఎన్ఐటిఇటి ఛైర్మన్ నవీన్ముఖర్

పాలిసెట్ ఫలితాల విడుదల

81.34 శాతం మంది విద్యార్థుల అర్హత రెండు విభాగాల్లోనూ బాలికల హవా

ప్రజాశక్తి - హైదరాబాద్ బ్యూరో
పాలిటెక్నిక్ ప్రవేశ పరీక్షల ఫలితాలు విడుదలయ్యాయి. సాంకేతిక విద్యాశాఖ కమిషనర్, ఎన్ఐటిఇటి ఛైర్మన్ నవీన్ముఖర్ గురువారం హైదరాబాద్‌లో ర్యాంకులను ప్రకటించారు. 81.34 శాతం విద్యార్థులు అర్హత సాధించగా, ఇంజనీరింగ్లో సూర్యాపేట, అగ్రకల్చర్లో వరంగల్ అర్బన్ జిల్లాలు మొదటి ర్యాంక్‌ను సాధించాయి. ఇక రెండు విభాగాల్లోనూ బాలికల హవా కొనసాగింది. 'సెస్సెంబర్ 12 నుంచి కౌన్సిలింగ్ ప్రారంభం కానుంది. కరోనా కారణంగా పరీక్షలు ఈ నెల రెండున జరిగిన విషయం తెలిసిందే. ఇంజనీరింగ్ విభాగంలో మొత్తం 73,920 మంది దరఖాస్తు చేసుకోగా 56,945 మంది విద్యార్థులు పరీక్షకు హాజరయ్యారు. ఇందులో 46,207 (81.34శాతం) మంది విద్యార్థులు క్యాలిఫై అయ్యారు. బాలుర విభాగంలో 34,748 మందికి గాను 27,354(78.73)శాతం మంది, బాలికల విభాగంలో 22,177 మందికి గాను 18,853(84.93శాతం) మంది అర్హత సాధించారు. అగ్రకల్చర్ విభాగంలో 46,318(81.34శాతం) మంది అర్హత సాధించారు. బాలుర విభాగంలో 34,748 పరీక్ష రాయగా 27,244(78.40) మంది, బాలికల విభాగంలో 22,197 మంది పరీక్ష రాయగా 19,074 (85.93శాతం) మంది విద్యార్థులు క్యాలిఫై అయ్యారు. పరీక్ష రాసిన అభ్యర్థులు అధికారిక వెబ్‌సైట్ www.polyetts.nic.inలో ఫలితాలను చూసుకోవచ్చని అధికారులు తెలిపారు.

ఈ నెల 12 నుంచి పాలిసెట్ మొదటి విడత కౌన్సిలింగ్ ప్రారంభం కానుంది. 12వ తేదీ నుంచి 17వ తేదీ వరకు ప్రువీకరణపత్రాలు, సర్టిఫికెట్ల పరిశీలనకు విద్యార్థులు స్కాల్ ఐక్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. 14 నుంచి18వ తేదీ వరకు పత్రాలను అధికారులు పరిశీలించనున్నారు. 14 నుంచి 20వ తేదీ వరకు వెబ్ ఆప్షన్స్ పెట్టుకోవచ్చు. 22 నుంచి 26 వరకు ఆన్‌లైన్‌లో ట్యూషన్ ఫీజు చెల్లించి నెల్వ్ రిహార్డ్ చేయూల్సి ఉంటుంది.

ఈ నెల 30 నుంచి పాలిసెట్ తుది విడత ప్రవేశా ప్రక్రియ జరుగునుంది. 30న, ఆక్టోబర్ 1న వెబ్ ఆప్షన్లు ఇమ్మకోవాలి. ఆక్టోబర్ 3న తుది విడత ప్రవేశాలకు సంబంధించి సీట్లను కేటాయిస్తారు. 7వ తేదీ నుంచి విద్యాసంవత్సరం ప్రారంభం కానుంది. ప్రయవేటు కాలేజీల్లో స్కాల్డ్ ఆప్షన్స్ కోసం 8న మార్గదర్శకాలు జారీ చేయనున్నారు. ప్రవేశాలకు ప్రత్యేకంగా కాలే లెటర్లు ఉండవని అధికారులు స్పష్టం చేశారు.

తండాల్లో ఇతరుల పెత్తనమేంది..?

- ఎన్ఐటి సర్పంచులను పట్టించుకోవట్లేదు
- ఎంఎల్ఎ హరిప్రియ ఆవేదన
- పంచాయతీ భవనాలు నిర్మించాలి
- అసెంబ్లీలో గిరిజన ఎంఎల్ఎల డిమాండ్

ప్రజాశక్తి - హైదరాబాద్ బ్యూరో
“ఏజెన్సీ గ్రామాల్లో గిరిజనేతర ఉప సర్పంచులదే పెత్తనం.. రిజర్వేషన్లు వచ్చినా ఎన్ఐటిలకు ప్రయోజనం లేదు.. సర్పంచులుగా గిరిజనులు ఉన్నా, ఉపసర్పంచులుగా ఉన్నా గిరిజనేతరుల మాటనే నడుస్తున్నది.. అక్కడ పూర్తిస్థాయిలో కార్యదర్శులను నియమించాలి.. ఉపసర్పంచు స్థానాలనూ ఎన్ఐటిలే రిజర్వ్ చేయాలి” అని ఎంఎల్ఎ హరిప్రియ బానోత్ డిమాండ్ చేశారు. గురువారం అసెంబ్లీలో స్పీకర్ పోచారం శ్రీనివాస్‌రెడ్డి ఆధ్వర్యతన ప్రశ్నోత్తరాలు నిర్వహించారు. ఈసందర్భంగా తండాలు, గిరిజన ఆదీవాసీగ్రామాలను గ్రామపంచాయితీలుగా మార్చే విషయమై శాసనసభ్యులు భాషారావు రాధోడ్, రమావతీ రవీంద్రకుమార్, హరిప్రియ బానోత్, బానోత్ శంకర్‌నాయక్ పలు ప్రశ్నలు చేశారు. ఈసందర్భంగా హరిప్రియ మాట్లాడుతూ ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో గిరిజనేతర ఉపసర్పంచులదే పంచాయితీ వ్యవహారాల్లో ప్రధాన పాత్రగా ఉంటుందనీ, గిరిజనులు సర్పంచులుగా ఉండి కూడా పరిపాలన చేయలేని స్థితిలో

ఉన్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దీనికి కారణంగా ఉపసర్పంచులుగా గిరిజనేతరులు పోటీచేయడమే కారణమని అభిప్రాయపడ్డారు. ఆయన గిరిజన పంచాయితీల్లో కార్యదర్శులు పూర్తిస్థాయిలో లేరనీ, ఆ పోస్టులను వెంటనే భర్తీచేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. పనిధారం పడి పర్యవేక్షణ కూడా తక్కువగా ఉంటుందనీ, తద్వారా అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమాల కుంటుపడుతున్నాయని చెప్పారు. ఆదాయం తక్కువగా ఉన్న చోట్ల సంతలను ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలని కోరారు. ఎంఎల్ఎలను శంకర్‌నాయక్, ఆత్రం నక్కు, బాపూరావు రాధోడ్, రవీంద్రకుమార్ మాట్లాడుతూ తండాల్లో వైద్యసదుపాయాలు కల్పించాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేశారు. కొత్త పంచాయితీ భవనాలనూ నిర్మించాలనీ, ఇంగర్ల గ్రామాన్ని కొత్త మండలంగా ప్రకటించాలని కోరారు. దీనికి మంత్రి తల్లబెల్లి దయాకర్‌రావు స్పందిస్తూ రాష్ట్రంలోని గిరిజన తండాలు ప్రజలకు స్వప్రతిపాలన కల్పించే ఉద్దేశంతో పాట్ల ఎన్నో ఏండ్లుగా కంటున్న కలలను నిజం చేస్తూ కొత్త గ్రామ పంచాయితీలను ఏర్పాటు చేశారని అన్నారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్థానిక సంస్థలకు తగినన్ని నిధులు కూడా అందజేస్తున్నదన్నారు. రాష్ట్రంలో మొత్తం 12,751 గ్రామ పంచాయితీలు ఉండగా కొత్తగా మరో 4383 ఏర్పాటుయ్యాయి. వీటిలో కొత్తగా మైదాన ప్రాంతాల్లో 100 శాతం ఎన్ఐటి జనాభాలో ఏర్పడినవి 1177 పంచాయితీలుకాగా, ఎన్ఐటి ప్రాంతాల్లో 650 ఉన్నాయి. అంటే మొత్తం కొత్తగా ఏర్పడిన గిరిజన తండాలు గ్రామ పంచాయితీలు 1827 ఉన్నట్లు మంత్రి అన్నారు. వీటికి అదనంగా పాత 631 గ్రామ పంచాయితీలు షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. మొత్తం గిరిజన, తండాలు గ్రామ పంచాయితీలు 2458 ఉన్నట్లే ఉన్నాయన్నారు. రాష్ట్ర

ప్రభుత్వం గ్రామ పంచాయితీలకు నెలకు రూ.339 కోట్ల చొప్పున 2019 సెప్టెంబరు నుంచి 2020 మార్చి వరకు మొత్తం రూ. 2,373 కోట్లు విడుదల చేసినట్లు తెలిపారు. ప్రతి వ్యక్తికి ప్రభుత్వం తలసరి కేటాయింపు రూ. 1670 కాగా, దీనిలో సగం వాటాను 15వ ఆర్థిక సంఘం, మరో సగం వాటాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తున్నదన్నారు. కాగా గిరిజన సర్పంచులు ఉన్న చోట్ల గిరిజనేతర ప్రజాప్రతినిధులు ఎలా ఇబ్బంది పెట్టినా తన దృష్టికి తీసుకురావాలని సూచించారు. సమస్యలు స్పష్టంచే ఉపసర్పంచ్ల చెక్‌వరల్ రద్దుచేస్తామని ప్రకటించారు. అవసరమైతే కలెక్టర్ ద్వారా వార్డు సభ్యునిగా కూడా తొలగించేందుకు వెసుకూడబోమని హెచ్చరించారు.

పామరాయిల్లో ప్రశ్ననాస్తాం : నిరంజన్‌రెడ్డి
వ్యవసాయ రంగంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టినన్ని నిధులు దేశంలోని మరో రాష్ట్రమూ పెట్టుదలలేదని వ్యవసాయశాఖ మంత్రి సింగిరెడ్డి నిరంజన్‌రెడ్డి అన్నారు. శాసన సభలో సభ్యులు బాబ్బునుమన, గువ్వల బాలరాజు, సంధ్ర వెంకట వీరయ్య, గంధ్ర వెంకట రమణారెడ్డి అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇచ్చారు. ఇప్పటి వరకూ రాష్ట్రంలో ఉద్యానవంటలంతో కలుపుకుని కోటి 41 లక్షల ఎకరాలు ఈ వానకాలంలో సాగుచేశారని తెలిపారు. సాగర్ కింద కష్టానది ఎగువన పాలమూరు జిల్లాలో వరిపొట్టు వేస్తున్నారు. పెరుగుతున్న సాగుకు తోడుగా పంటల మార్పడి చేయడం అనివార్యమన్నారు.

రాష్ట్రంలో 25 జిల్లాలు అయిల్ పామ్‌సాగుకు అనుకూలంగా ఉన్నాయనీ, కేంద్ర పరిశోధన సంస్థ సర్వేచేసే నివేదిక కూడా అదే చెప్పిందన్నారు. 8.14 లక్షల ఎకరాలలో అయిల్‌పామ్ సాగుకు కేంద్రం అనుమతించిందని చెప్పారు.

అసెంబ్లీ సాక్షిగా నిష్పంటించుకున్న నిరుద్యోగి

- తెలంగాణ వచ్చినా ఉపాధి లేదని నినాదాలు
- 60 శాతం శరీరం కాలినట్లు వైద్యులు వెల్లడి

ప్రజాశక్తి - హైదరాబాద్ బ్యూరో
అ వ్యక్తి తెలంగాణ ఉద్యమకారుడు. 1969 నుంచి తెలంగాణ వచ్చేవరకు జరిగిన ప్రతి ఉద్యమంలో పాల్గొన్నాడు. స్వరాష్ట్రం వస్తే బతుకులు బాగుపడతాయని గాఢంగా విశ్వసించిడు. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడింది. ఆరేళ్లు గడిచినా సరైన ఉపాధి దొరకలేదు. పిల్లల పోషణ, కుటుంబ భారం పెరగడంతో తీవ్ర నిరాశకు లోనయ్యాడు. కొట్లాడి తిమ్మకున్న స్వరాష్ట్రంలోనూ న్యాయం జరగలేదని కుంగిపోయాడు. నిరంజన్ రెడ్డి ముందు నడిరోడ్డుపై ఒంటిపై పెట్టెలో పోసుకుని నిష్పంటించుకున్నాడు. తెలంగాణ వచ్చినాక కూడా ఉద్యోగం దొరకలే కెనెఆర్ సార్.. జై తెలంగాణ.. అంటూ పెట్టగా తేకులు వేస్తూ అసెంబ్లీ చౌరస్తాలో రోడ్డుపైకి వచ్చాడు. వెంటనే తేకులన్న పోలీసులు నీళ్లు చల్లి మంటలు అగ్రేశారు. పోలీసు వాహనంలో ఉస్మానియా జనరల్ ఆస్పత్రికి తరలించారు.

అసెంబ్లీ ముందు నిష్పంటించుకున్న నాగులు

కుటుంబ సభ్యుల వివరాల మేరకు.. రంగారెడ్డి జిల్లా కడ్డల్ గ్రామంలోని చెందిన నాగులు (55) కుటుంబంలో కలిసి హైదరాబాద్‌లో నివాసం ఉంటున్నారు. ఆయనకు భార్య స్వరూప, కుమార్తె, కుమార్తె ఉన్నారు. నాగులు బంజారాహిల్స్‌లోని ఒక అపార్ట్‌మెంట్‌లో వాచ్‌మెన్‌గా పనిచేస్తున్నారు. కరోనా నేపథ్యంలో ఆయనకు ఉద్యోగం పోవడంతో రెండు రోజులు క్రితం బంధువుల ఇంటికి వెళ్లిన ఆయన తీవ్ర మరోవేదనకు గురయ్యాడు. అసెంబ్లీ ముందు అత్యవశ్యా ప్రయత్నం చేశారు. మంటల తీవ్రతకు నాగులు శరీరానికి 60శాతం గాయాలయ్యాయి. గురువారం రాత్రి ఆస్పత్రికి వచ్చిన మెజిస్ట్రేట్‌ epaper

వ్యవసాయ శాఖలో 'ఉద్యానం' విలీనం

- 1982లో పాలనా సౌలభ్యం కోసం విభజన
- రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత రెండు శాఖలకు మంత్రి ఒక్కరే
- 12 లక్షల ఎకరాల్లో పండ్లు, పూలు, కూరగాయల సాగు ఉద్యోగుల్లో భిన్నాభిప్రాయాలు

ప్రజాశక్తి - హైదరాబాద్ బ్యూరో
పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం విశేషకరణ అవసరం. శాఖలు సమర్థవంతంగా పని చేయడంతోపాటు నిరంతర పర్యవేక్షణకు ఇది పనికిరాస్తున్నది. దీని కోసమే 1982లో వ్యవసాయ శాఖలో ఒక విభాగంగా ఉన్న దానిని ఉద్యాన శాఖగా నాటి పాలకులు విభజించారు. వ్యవసాయ శాఖ, ఉద్యాన శాఖ విధుల నిర్వహణ వేర్వేరుగా ఉంటుంది. దేనికే ఎంతో ప్రత్యేకతను సంతరించుకున్నాయి. అందుకే వాటిని రెండుగా చేశారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఇద్దరు మంత్రులు ఉంటే, రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత జుబో మంత్రిని నియమించారు. దీంతో పర్యవేక్షణ కరువు సంక్షేమ పథకాలు రైతులకు చేరువ కావడం లేదనే విమర్శలు వస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో విలీనమైతే రైతు సంక్షేమం అగమ్యగోచరంగా తయారైంది. బుద్ధవారం శాసనమండలిలో ఎమ్మెల్యే జీవన్‌రెడ్డి ప్రశ్నోత్తరాల్లో మాట్లాడుతూ ఉద్యాన శాఖలో 320 మంది ఉద్యోగులను ఎందుకు తొలగించారంటూ నిలదీశారు. అందుకు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి సింగిరెడ్డి నిరంజన్‌రెడ్డి సమాధానమిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకంలో భాగంగా వారిని విధుల్లో తీసుకున్నామని చెప్పారు. ఆ పథకం రద్దు కావడంతో వారి ఉద్యోగాలు పోయాయి. ఆ శాఖను వ్యవసాయ శాఖలో విలీనం చేసే ఆలోచన ముఖ్యమంత్రి చేస్తున్నారు. తొలగించిన ఉద్యోగుల సేవలను వినియోగించుకునేందుకు సర్కారు సిద్ధంగా ఉందని తెలిపారు. దీంతో ఆ రెండు శాఖల

విలీనం ఖాయమన్న చర్చ ఉపందుకుంది. అధికార యంత్రాంగం రైతులకు అందుబాటులో ఉంటేనే వారికి మేలు జరుగుతుందనేది జగమెరిగిన సత్యం. ప్రభుత్వం అందుకు భిన్నంగా ఆలోచన చేస్తున్నది. కేంద్రీకరణతో సాగును పర్యవేక్షించాలనే ఉద్దేశం కనిపిస్తున్నది. సాగు విస్తీర్ణం, పంటల వివరాలు ఆ రెండు శాఖ వద్ద ఉంటుంది. వేర్వేరుగా ఉన్న సమాచారాన్ని ఒకే దగ్గరు చేర్చి క్షేత్రస్థాయిలో వ్యవసాయ ప్రణాళికలు రూపొందించడానికి అనువుగా ఉంటుందని సర్కారు చెబుతున్నది. విలీనంతో వ్యవసాయ రంగాన్ని దెబ్బతిస్తున్నదని రైతుసంఘాలు అనుమానించాయి. ఈ రెండు శాఖ ఉద్యోగుల్లోనూ భిన్నవాదలను వినిపిస్తున్నాయి.

గుర్తింపు ఉండదు

వ్యవసాయ శాఖలో విలీనం కావడంతో ఉద్యాన శాఖ ఉనికి కోల్పోతున్నది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే 10 లక్ష ఎకరాల్లో ఉద్యాన పంటలు సాగుయ్యేవి. రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత 2 లక్షల ఎకరాల్లో అదేరంగా సాగు పెరిగింది. శాఖ విలీనమైతే పర్యవేక్షణ తగ్గిపోతుందన్న వాదనా వినిపిస్తున్నది. ఉద్యాన శాఖ సాంకేతికపరంగా రైతులకు సేవ చేస్తున్నది. తక్కువ విస్తీర్ణంలో ఎక్కువ దిగుబడి సాధించడమేలా ఆనే కేణంతో ఆ శాఖ పని చేస్తున్నది. విలీనం తర్వాత కొంత పర్యవేక్షణ తగ్గిపోయే ప్రమాదం ఉందని రైతు సంఘాలు చెబుతున్నాయి. ఈ విషయంపై

వ్యవసాయ శాఖ ఉద్యోగులు మాత్రం దానిని నిర్వహించడం తమకు కొత్తేమీకాదు.అని చెబుతున్నారు. ఉద్యోగోన్ముతులు, సర్వీసులు, బదిలీలు విషయంలో స్పష్టమైన విధానం అవసరమని అంటున్నారు. ఇదిలా ఉండే తమకు గుర్తింపు పోతుందనే ఉద్యాన శాఖ ఉద్యోగుల వాదన.

ఆహార పంటలు.. పండ్లతోటలు

వ్యవసాయ శాఖ ఆహార పంటలు, వాణిజ్య పంటలపై దృష్టి సారిస్తున్నది. విత్తనాలు, ఎరువులు, పెన్సిల్వేషన్లు వంటి అంశాలపై రైతులకు సలహాలు, సూచనలు ఇస్తున్నది. ఉద్యాన శాఖ పండ్లు, పూల తోటల, కూరగాయలు, సుగంధద్రవ్యాల పంటల సాగుపై సలహాలు చేస్తున్నది. దీంతోపాటు బియ్యం, తుంపర సేద్యంపై కేంద్రీకరణ చేస్తున్నది. అయితే ఉద్యాన శాఖ పనితీరు భిన్నంగా ఉండటంతో దీన్ని విభజించడం వల్లే రైతులకు ప్రయోజనం ఉంటుందనే కారణంగా విశేషగ్రీరించింది. ఈమెరకు కొంతమేరకు ఫలితాలు వచ్చాయి. ఇవే పట్టునన్నట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విలీనం దిశగా అడుగులేయడం పట్ల సర్వత్రా విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. అవసరమైతే ఉమ్మడి సమావేశాలు నిర్వహించి పంటల ప్రణాళికలు అంటున్నాయి.

అంతర్యమేమిటి?

రైతులకు నష్టమే

వ్యవసాయ శాఖలో ఉద్యాన శాఖను విలీనం చేయడం వల్లే రైతులకు నష్టం జరుగుతుంది. రైతుకు ఏమీ కావాలి అది జరగదు. రైతు ప్రాధాన్యత తగ్గిపోతుంది. వెంటనే విలీనం ఆలోచన విరమింసుకోవాలి.

టి.సాగర్,
కార్యదర్శి తెలంగాణ రైతు సంఘం

రెండు శాఖ ప్రాధాన్యతలు వేరు

వ్యవసాయ శాఖ, ఉద్యాన శాఖల ప్రాధాన్యతలు వేరుగా ఉంటాయి. సాధారణ పంటలు, పండ్లు, కూరగాయల పంటలు. తెలంగాణలో పెట్టు ప్రాంతాల పంటలు సాగు ఎక్కువ. దానికి అనుగుణంగా ప్రణాళికలు రూపొందించాలి. ఇప్పటికే పండ్లు, కూరగాయలు మన రాష్ట్రం దిగుమతి చేసుకుంటున్నది. శాఖ విలీనమైతే మత్తంగా దిగుమతిపై ఆధారడే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.

డాక్టర్ దొంచి సర్పంచారెడ్డి,
వ్యవసాయ విధాన విశ్లేషకులు

తెలంగాణ చరిత్రకొరకు ఇప్పటివరకు ఒక్క రెండుయరే
కాదా పూర్తియరేదు. గతంలో నిర్మించిన ప్రాశస్తిక
సూత్రం పూర్తిస్థాయిలో వినియోగంకోసం పడం లేదు.
ప్రధానంగా రెండుయరుడు ఏర్పాటు చేయబోవడంలో నీటి
నిల్వ సామర్థ్యం లేక పంట పొలాలు పడి నీల అందం లేదు.
పంటలేదన్నగా రెండుయరుగ్గ కోసం ప్రతిపాదించిన
మహానీర్మయం తప్ప ఆచరణలో నోరుకోవడం లేదు.
ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం భారీ ప్రాశస్తిక పరిధిలో వస్తున్న నీటిని
నిల్వ చేసుకుని పంట పొలాలు మళ్ళీ చందాకినీ
రెండుయరు నిర్మించాలి.

పిడుగుపడే ఇద్దరు మృతి చెందారు. 14 మంది ఆస్పత్రితకు గురయ్యారు. ఈ పుటల నభద్రాదా కిత్తగూడెం జిల్లా ఇల్లందు, కరకగూడెం కొండపాలో వసంవారం జరిగింది. స్థానికుల భకనం ప్రకారం... ఇల్లందు మండలం కేమరారం పంచాయతీ పరిధిలోని బిల్లా తండాకు చెందిన 15 మంది రైతులు మిల్లి తోటలో పసం చేస్తుండగా వర్షం పడింది. దాంతో వేపచెట్టు కిందకు వెళ్లారు. ఈ క్రమంలో వచ్చిన నీమమలలో పిడుగు పడడంతో గుగ్గలోలో దాదాని(35) అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు. 14 మంది కోమలకి వెళ్లారు. చుట్టూపక్కల పొలాల్లోని వారు వారిని క్రాశ్చర్య ద్వారా ప్రభుత్వ వైద్యశాలకు తరలించారు. వారిలో ఇద్దరు ఆస్పత్రితకు గురికాగా మరో 12 మంది కేలుకున్నారు. ముత్తతలలో ఇద్దరు భార్యలు, ముగ్గురు అమ్మాయిలు, ఇద్దరు అబ్బాయిలు ఉన్నారు. మృతులకు కుటుంబానికి రూ. 10 లక్షలు ఎన్ఎగ్గిడియూ ఇచ్చి ఆదుకోవాలని కోమరారం ఎంపీటిసి, సర్పంచి అజ్ఞీర చిప్పా గారి కృషివల్ల ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. కరకగూడెం మండలం పంచాయతీ గ్రామ పంచాయతీని సర్పాధుని సర్పాధుని గ్రామానికి చెందిన తొలిం ఉనినారాయణ (37) చేసినలో పనిచేస్తుండగా నీమమలలో పిడుగు పడడంతో, అక్కడికక్కడే మృతి చెందినట్లు గ్రామపంచాయతీ తెలిపారు.

ఆరుతడి పంటలదీ అదే పరిస్థితి
ఉమ్మడి జిల్లాలో సుమారు పది లక్షల ఎకరాల
ఆరుతడి పంటలు వేశారు. పత్తి, కంది, మొక్కజొన్న వంటివి
బాగా సాగు చేస్తారు. రోజులుగా వర్షాలు ముఖ్య

[illegible]